

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.06.2003
Sayı : 114

2/149-2186/8559

10.6.2003

TBMM Başkanlığına

-- TBMM İçtüzüğünün 105. maddesinde düzenlenen “**Ticari sır**” kavramı ile ilgili olarak tarafımdan hazırlanan “**TBMM İçtüzüğünün Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair İçtüzük Teklifi**”, gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Atilla Kart

CHP Konya Milletvekili

Genel Gerekçe ;

--Ülkemizde, özellikle son dönemlerde yolsuzluk çok büyük oranda artmıştır. Bu durum artık toplumu ve kamu vicdanını rahatsız eden, adalet duygusunu incitecek boyutlara ulaşmıştır. Yolsuzluk ilişkileri, bürokratik ilişkiler içinde gelişmekte, kamu yetkisinin kötüye kullanılması suretiyle gerçekleştirilmektedir. Bu süreç içinde çoğu zaman siyasi bağlantılar da ortaya çıkmaktadır. Yine son dönemler içinde bankacılık faaliyetleri ve kredilendirme işlemlerinde, bankanın içinin boşaltılması veya kamuoyunda yaygınlık kazanan deyimiyile hortumlama suretiyle yapılan yolsuzluklar, kamu bütçesinin dengesini bozacak boyutlara ulaşmıştır.

--Gerek 22. Yasama Döneminde ve gerek daha evvelki yasama dönemlerinde, yasama organının denetim yetkisi kapsamında birtakım Meclis Araştırmaları yapılmış, ancak somut sonuçlar alınamamıştır. Bunun temel sebebi; Meclis Araştırma Komisyonlarının yeterli etkinlikte ve kararlılıkta çalışmamasının yanında, İçtüzüğün 105. maddesinin son fıkrasında yazılı olan **“ticari sırlar”** kavramında yatmaktadır. Kendilerinden bilgi istenen kamu kurumları ve bankalar çoğu zaman istenen bilgilerin **“ticari sır”** kapsamında kaldığı gerekçesiyle gerekli bilgileri vermemek yoluna gitmektedirler. Böyle bir anlayış ve uygulamayı kabul etmek mümkün değildir. Elbette, hukuk devleti yapılanması içinde, mevduat sahibinin özel hukuku ve hakları korunmalıdır. Ancak, olay Meclis Araştırması boyutuna gelmiş ve iddia, ciddi bir hal almış ise; yolsuzlukların önlenmesi ve sorumlularının tesbiti ve devamında da kamu yararının gerçekleştirilmesi bakımından, ticari sır olarak adlandırılan bu bilgilere de ulaşılmasında zorunluluk bulunduğu açık ve tartışmasızdır. Aksine bir yaklaşım; TBMM’nin, kamu adına yapacağı yasama denetiminin şekli düzeyde kalmasına ve incelemeden sonuç alınamamasına yol açacaktır. Oysa, TBMM, milletin adına görev yapan en üst organ olmakla, bütün bu hususların araştırma ve değerlendirmesini yapabilmeli, araştırmanın sonuçlarını ilgili idari ve adli birimlere duyurabilmelidir. Aksi halde, yapılan ve yapılacak çalışmaların pratik bir önemi ve anlamı olmayacak, toplumda yolsuzluklar artarak, giderek önlenemez bir boyuta ulaşacaktır.

--Tüm bu sebeplerle, İçtüzüğün 105. maddesinin son fıkrasının yukarıda yazılı şekilde değiştirilmesini sağlamak yolunda işbu İçtüzük Değişikliği Teklifini sunmak gereği doğmuştur.

Madde Gerekçeleri ;

Madde 1 ; Yukarıda genel gerekçe bölümünde yapılan açıklamalar, 1. madde için de geçerlidir.

Madde 2 ; Yürürlük maddesi olup, değişikliğin hemen uygulamaya konulmasında toplumsal yarar vardır.

Madde 3 ; Yürütme maddesidir.

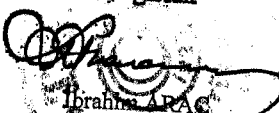
TBMM İ t z   n n Bir Maddesinin De i tirilmesine Dair İçtüzük Teklifi

Madde 1 ;5.3.1973 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi İ t z   n n 105. maddesinin son fıkrası aşağıda yazılı şekilde de i tirilmi tir.

--“Devlet sırları, Meclis Araştırması kapsamının dışında kalır.”

Madde 2 ;Bu değişiklik, yayım tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 ;İçtüzük hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütülür.

A lı gibidir

İbrahim ARAÇ
Kanunlar ve Kararlar Müdürü
KANUN